

Aftale mellem regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre), Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om:

Cykler, busfremkommelighed og kollektiv trafik i yderområder

22. maj 2015

Med *Aftale om metro, nærbane, letbane og cykler* af 12. juni 2014 besluttede parterne (regeringen, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten) at oprette en Pulje til busfremkommelighed på ca. 50 mio. kr. som udmøntes i 2015 samt en Pulje til supercykelstier og cykelparkering på 180 mio. kr. Med *Aftale om udmøntning af pulje til supercykelstier og cykelparkering* af 10. december 2014 blev de første 40 mio. kr. udmøntet fra puljen. De resterende ca. 140 mio. kr. udmøntes med denne aftale.

Endvidere besluttede parterne med *Aftale om bedre og billigere kollektiv trafik* af 12. juni 2012 at oprette en pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder på 54 mio. kr. årligt i perioden 2013-2017. Puljen udmøntes med henblik på at styrke den kollektive trafik og bidrage til at gøre det attraktivt at bo og arbejde i yderområderne i Danmark.

Med denne aftale er parterne enige om at udmønte puljerne på baggrund af ansøgninger, som kommuner, regioner og trafikselskaber mv. har indsendt til Trafikstyrelsen og Vejdirektoratet. Midlerne tildeles med udgangspunkt i indstillinger fra Vejdirektoratet og Trafikstyrelsen, herunder eventuelle betingelser for tildeling af midlerne.

Udmøntning af Pulje til busfremkommelighed

Parterne er enige om, at styrke busfremkommeligheden i hele landet gennem udmøntning af 50,6 mio. kr. til 18 busfremkommelighedsprojekter.

Der er i særlig grad lagt vægt på, at projekterne reducerer køretiderne i de store byer i Danmark, forbedrer sammenhængen mellem transportmidler og skaber forbedringer for så mange passagerer som muligt.

Parterne noterer sig, at Movia og flere af kommunerne i hovedstadsområdet har fremsendt ansøgninger på sammenhængende fremkommelighedsindsatser på A- og S-buslinjer og +Way på tværs af kommunegrænser, som kan bidrage til at sikre hurtigere rejsetid for mange passagerer.

Parterne er enige om, at følgende projekter støttes:

- Albertslund Kommune: Udbredelse af GPS busprioritering i Albertslund (0,6 mio. kr.)
- Esbjerg Kommune: Busfremkommelighed fra UC Syd og Esbjerg Ø (2,8 mio. kr.)
- Gentofte Kommune: +Way infrastruktur på linje 150S i Gentofte (4,3 mio. kr.)
- Gentofte Kommune: Bedre fremkommelighed på linje 6A i Gentofte (0,1 mio. kr.)
- Københavns Kommune: Forbedret fremkommelighed på buslinje 3A (8,0 mio. kr.)
- Københavns Kommune: Kvikke busser på linje 6A (18,0 mio. kr.)
- Roskilde Kommune: Busfremkommelighed på linje 201A i Roskilde (3,0 mio. kr.)
- Rødovre Kommune: Busfremkommelighed på line 6A i Rødovre (0,5 mio. kr.)
- Silkeborg Kommune: Busbaner på Christian 8's Vej (1,8 mio. kr.)
- Slagelse Kommune: Busprioritering på Vestre Ringgade og Sdr. Ringgade (0,5 mio. kr.)
- Trafikselskabet Movia: Regional busfremkommelighed i hovedstaden (6,9 mio. kr.)
- Tårnby Kommune: +Way-opgradering af 5A stoppesteder i Tårnby (0,7 mio. kr.)
- Aalborg Kommune: Busbane på Hobrovej ved Indkildevej (2,6 mio. kr.)

- Aalborg Kommune: Hjørringvej – forlængelse af venstresvingsbane ved forbindelsesvejen (0,1 mio. kr.)
- Aarhus Kommune: Fremkommelighed i kryds, Park Allé / Rådhuspladsen (0,2 mio. kr.)
- Aarhus Kommune: Fremkommelighed i kryds, Vejlbj Centervej / Grenåvej (0,3 mio. kr.)
- Aarhus Kommune: Fremkommelighed i kryds, Brendstrupgårdvej / Randersvej (0,2 mio. kr.)
- Aarhus Kommune: Marselis Boulevard, fremkommelighed i kryds ved Strandvejen (0,2 mio. kr.)

Der afsættes 1 pct. af tilskudsdelen til administration af puljen. Puljen er hermed fuldt udmøntet.

Udmøntning af Pulje til supercykelstier og cykelparkering

Parterne er enige om en markant forbedring af forholdene for cyklister gennem udmøntning af 142,9 mio. kr. til 35 supercykelsti- og cykelparkeringsprojekter i hele landet.

For supercykelstierne er der især lagt vægt på, at projekterne skal øge fremkommeligheden for cyklister og have gode forbindelser til kollektive trafikknudepunkter samt have et stort potentiale for overflytning af pendlerture fra bil til cykel blandt andet ved at forbinde områder med mange boliger med områder, hvor der er mange arbejds- eller uddannelsespladser. Der er herunder særligt lagt vægt på projekter, der kan understøtte den bynære cykelpendling.

For cykelparkering er der lagt vægt på, at projekterne forøger kapaciteten, forbedrer cykelparkeringsforholdene generelt og styrker integrationen mellem den kollektive trafik og cykling. Projekterne gennemføres i større byer, hvor flest muligt får gavn af dem.

Parterne er enige om, at følgende supercykelstiprojekter støttes:

- Allerød Kommune: Farumrutens forlængelse til Allerød (2,5 mio. kr.)
- Egedal Kommune: Jyllingeruten Supercykelsti (4,3 mio. kr.)
- Esbjerg Kommune: Supercykelsti til Esbjerg Ø (10,2 mio. kr.)
- Fredericia Kommune: Supercykelsti mellem Fredericia og Middelfart (6,0 mio. kr.)
- Frederiksberg Kommune: Fasanvejsruten Supercykelsti (1,9 mio. kr.)
- Faaborg-Midtfyn Kommune: Supercykelsti Årslev-Odense (3,2 mio. kr.)
- Gentofte Kommune: Ny cykelrampe på Lyngbyvej nordgående ved Vinagervej. "Allerødruten", (0,5 mio. kr.)
- Gladsaxe Kommune: Belysning på Farumruten, Gladsaxe (0,5 mio. kr.)
- Horsens: Supercykelsti Horsens (3,3 mio. kr.)
- Hørsholm Kommune: Helsingørruten fase 2, Hørsholm (1,6 mio. kr.)
- Kolding Kommune: Supercykelsti Kolding-Christiansfeld (8,1 mio. kr.)
- Københavns Kommune: Belysning på Farumruten, København (2,4 mio. kr.)
- Københavns Kommune: Fasanvejsruten Supercykelsti (5,8 mio. kr.)
- Københavns Kommune: Fasanvejsruten Supercykelsti – fællesdelen (0,3 mio. kr.)
- Københavns Kommune: Helsingørruten fase 2 (2,0 mio. kr.)
- Københavns Kommune: Helsingørruten fase 2 – fællesdelen (0,6 mio. kr.)

- Lyngby-Taarbæk Kommune: Helsingørruten (2,7 mio. kr.)
- Middelfart Kommune: Supercykelsti på Brovejen fra Middelfart Station til Gl. Lillebæltsbro (3,4 mio. kr.)
- Odense Kommune: Supercykelsti fra det kommende Universitetshospital i Odense til Højby (2,5 mio. kr.)
- Roskilde Kommune: Jyllingeruten Supercykelsti (4,0 mio. kr.)
- Silkeborg Kommune: Supercykelsti over Silkeborg Langsø til Danmarks største gymnasium (6,1 mio. kr.)
- Sønderborg Kommune: Sønderborg-Danfoss (1,9 mio. kr.)
- Vejle Kommune: Supercykelsti Vejle (9,5 mio. kr.)
- Aalborg Kommune: Supercykelsti (13,9 mio. kr.)

Parterne er endvidere enige i, at følgende cykelparkeringsprojekter støttes:

- Brøndby Kommune: Cykelparkering ved Brøndbyøster station (0,4 mio. kr.)
- Favrskov Kommune: Cykelparkering i Hadsten (0,2 mio. kr.)
- Favrskov Kommune: Cykelparkering i Hinnerup (0,1 mio. kr.)
- Frederiksberg Kommune: Testcase Solbjerg Plads - Økonomisk bæredygtige, kompakte cykelparkeringsløsninger (4,0 mio. kr.)
- Københavns Kommune: Cykelparkering ved større busstop (0,8 mio. kr.)
- Næstved Kommune: Flere cykelparkeringspladser ved Næstved Station (0,8 mio. kr.)
- Ringby-samarbejdet: Cykelparkering i Ringbyen (3,1 mio. kr.)
- Roskilde Kommune: Cykelparkering i Roskilde 2018 (0,6 mio. kr.)
- Varde Kommune: Cykelparkering i Varde Kommune (0,4 mio. kr.)
- Viborg Kommune: Forbedret cykelparkering til Viborg Station og Busterminal (0,2 mio. kr.)
- Aarhus Kommune: Cykelparkering ved supercykelstien i Aarhus (24,8 mio. kr.)

Parterne noterer sig, at Aarhus Kommune siden seneste udmøntning fra puljen i 2014 har arbejdet med at styrke beslutningsgrundlaget for projektet, og at projektet på den baggrund nu er indstillet af Trafikstyrelsen og Vejdirektoratet til støtte.

Parterne er enige om, at der gives tilsagn om støtte på 24,8 mio. kr. til projektet. Det er et ambitiøst og nytænkende cykelparkeringsprojekt, som bl.a. indeholder 3 automatiske cykelparkeringsanlæg (siloeer), som endnu ikke findes andre steder i Danmark. Parterne er opmærksomme på, at der derfor også kan være en højere risiko forbundet med projektet, og er på den baggrund enige om, at kommunen selv skal dække eventuelle fordyrelser af projektet eller foretage tilpasninger af projektet inden for den økonomiske ramme. Parterne lægger endvidere vægt på, at Aarhus Kommune sikrer, at der sker en vidensdeling om erfaringerne fra projektet.

Parterne noterer sig, at Esbjerg Kommunens projekt: ”Supercykelsti til Esbjerg Ø” udgør 1. etape af en samlet supercykelstiforbindelse mellem Esbjerg Banegård og Østerbyen med forbindelse til bl.a. uddannelsesinstitutionerne i Esbjerg og til den kommende nye Jerne st. Parterne opfordrer Esbjerg Kommune til at arbejde videre med at realisere den sidste etape af projektet for at fuldføre forbindelsen.

Parterne er enige om, at puljen finansierer følgende cykelstiprojekter på statsveje:

- Ring 4-ruten (6,5 mio. kr.)
- Farumruten ved Hareskovvej (2,8 mio. kr.)

Der afsættes 1 pct. af tilskudsdelen til administration af puljen.

Puljen er hermed fuldt udmøntet. Parterne konstaterer, at der er ansøgninger om mange gode projekter, som det ikke har været muligt at prioritere midler til i denne omgang, herunder eksempelvis en cykelsti mellem Billund og Grindsted. Parterne vil være opmærksomme på også fremover at prioritere cyklismen ved afsættelse af nye puljemidler, når der skal disponeres frie midler i ”bedre og billigere”-forligskredsen.

Udmøntning af Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder

Parterne er enige om, at give den kollektive trafik i yderområder et løft gennem udmøntning af 35,4 mio. kr. til 29 projekter i hele landet. Der gives hermed tilsagn om støtte til alle de indkomne ansøgninger, der til fulde lever op til puljens kriterier og formål om at fremme kollektiv trafik i yderområder, og som Trafikstyrelsen på den baggrund har indstillet at støtte.

Parterne er hermed enige om, at støtte følgende projekter:

- Allerød Kommune: Forbedring af busknodepunkt i Lyngby (0,3 mio. kr.)
- Frederikshavns Kommune: Internet til skole- og uddannelsesbusser (0,3 mio. kr.)
- Frederikssunds Kommune: Med kollektiv trafik til arbejde og uddannelse (2,1 mio. kr.)
- Guldborgsund Kommune: Ny informationsskærm til stationsforpladsen i Nykøbing Falster (0,1 mio. kr.)
- Hedensted Kommune: Helårs natbus i Hedensted Kommune (0,2 mio. kr.)
- Hedensted Kommune: Pendlerbus Hedensted Nord (0,7 mio. kr.)
- Hedensted Kommune: Uddannelsesrute – stoppested Daugård (0,3 mio. kr.)
- Hedensted Kommune: Hedensted GoMore (0,4 mio. kr.)
- Hillerød Kommune: Hillerød Vest. Nyt buslinjenet. (1,5 mio. kr.)
- Horsens Kommune: Realtidsinformation ved busstoppesteder i tyndt befolkede områder (0,4 mio. kr.)
- Infrastrukturselskabet LJ A/S: St. Heddinge, opgradering af trafikterminal (1,8 mio. kr.)
- Infrastrukturselskabet LJ A/S: Nakskov Station – Opgradering af trafikterminal (2,0 mio. kr.)
- Køge Kommune: Sammenhængende buslinje i Køge Kommunes yderområder (1,5 mio. kr.)
- Lejre Kommune: Driftsudvidelse af grundnettet i Lejre Kommune (2,1 mio. kr.)
- Mariagerfjord Kommune: Turisterne sightseeingbus i Mariagerfjord (0,2 mio. kr.)
- Morsø Kommune: Sommerbus på Mors (0,3 mio. kr.)
- Norddjurs Kommune: Busterminal ved Anholtfærgen (1,3 mio. kr.)
- Norddjurs Kommune: +Ø i Auning (1,3 mio. kr.)

- Næstved Kommune: Forbedring af kollektiv trafik i Næstved Kommunes yderområder (3,7 mio. kr.)
- Skive Kommune: Pendlerbus – Glyngøre-Skive (0,9 mio. kr.)
- Slagelse Kommune: Natbussen 901 der binder by og land sammen (0,5 mio. kr.)
- Sorø Kommune: Forbedring af busforbindelsen mellem ord og syd i Sorø Kommune (0,8 mio. kr.)
- Sønderborg Kommune: Bæredygtige kollektive transportkoncepter i landdistrikter (0,7 mio. kr.)
- Thisted Kommune: Pendlermissionen – flere kunder i den kollektive trafik i Thisted Kommune (0,4 mio. kr.)
- Trafikselskabet Movia: Stationsbus Stubbekøbing (3,5 mio. kr.)
- Trafikselskabet Sydtrafik: Betjening af Aabenraa Sygehus (2,7 mio. kr.)
- Trafikselskabet Sydtrafik: Realtids- og korrespondancesystem i Sydtrafiks område (4,8 mio. kr.)
- Tønder Kommune: Nationalpark Vadehavet rute (0,4 mio. kr.)
- Aabenraa Kommune: Harmonisering og opgradering af busstoppesteder i Aabenraa Kommune (0,4 mio. kr.)

Herefter resterer 23,7 mio. kr. af bevillingen for 2015.

Parterne er enige om at omdisponere de overskydende midler fra puljen til en række projekter, der ligeledes kan forbedre den kollektive trafik i yderområder, men som det ikke oplagt ligger inden for puljens rammer at støtte:

- En ny station ved Kalundborg Øst (16 mio. kr.)
- Reservation til et nyt trinbræt i Thorsager (5 mio. kr.)
- Hedensted Kommune: Ny Hedensted Borgerbil (0,6 mio. kr.)
- Analyse af effekter ved stationsåbninger på hovedbanestrækningen i Østjylland (0,5 mio. kr.)
- Analyse af jernbanekrydsning i Silkeborg (0,5 mio. kr.)
- Analyse af mulighederne for bedre og billigere kollektiv trafik i yderområderne (1 mio. kr.)

En ny station ved Kalundborg Øst

Kalundborg Øst er et område præget af spredt bebyggelse, men med markant tilstedeværelse af Novo Nordisk og Novozymes med tilsammen omkring 4.600 arbejdspladser. Området har dermed stor erhvervsmæssig betydning for regionen og tiltrækker pendlere fra et stort opland.

En ny station ved Kalundborg Øst kan bidrage til at øge tilgængeligheden til området og få flere pendlere til at benytte den kollektive trafik. Trafikstyrelsen har vurderet, at passagerpotentialet for en station er ca. 200 af-og påstigere pr. hverdag. Udviklingen af yderligere arbejdspladser og boliger i området vil kunne øge passagergrundlaget.

Stationen kan placeres 2 km øst for Kalundborg Station og betjenes af de eksisterende tog mellem København og Kalundborg. Trafikstyrelsen vurderer, at de bane- og stationstekniske anlæg inkl. tunnel kan anlægges for 16 mio. kr. (2015 pl inkl. 50 pct. tillæg). Hertil kommer anlæg af forplads og parkeringspladser mv. til 8-10 mio. kr.

Kalundborg Kommune har tilkendegivet, at ville være villige til at medfinansiere en ny station med 9 mio. kr. ca. svarende til udgiften for forplads og parkering mv.

Parterne er på den baggrund enige om at afsætte 16 mio. kr. til den statslige andel af anlægget af en ny station i Kalundborg Øst.

Reservation til et nyt trinbræt i Thorsager

I forbindelse med anlæg af Aarhus Letbane er letbaneselskabet, Aarhus Letbane og Midttrafik ved at undersøge mulighederne for at etablere et trinbræt ved Thorsager på Grenaa-banen, herunder afklares sammenhængen til fortsat at kunne køre halvtimesdrift på strækningen.

Parterne er enige om at reservere 5 mio. kr. til finansiering af et trinbræt i Thorsager, som udmøntes, hvis letbaneselskabet og de lokale parter på baggrund af de igangværende analyser beslutter at etablere trinbrættet.

Ny Hedensted borgerbil

Parterne er enige om at tildele 0,6 mio. kr. i støtte til projektet ”Ny Hedensted Borgerbil”, hvor Hedensted Kommune vil stille 5 delebiler og 2 landsbybusser til rådighed for kommunens borgere, ansatte, lokalråd m.fl. Med projektet kan der tilvejebringe flere erfaringer med alternative organiseringer og løsninger for den kollektive trafik i yderområder. Midlerne administreres af Trafikstyrelsen sammen med projekterne i regi af pulje til kollektiv trafik i yderområder.

Analyse af effekter ved stationsåbninger på hovedbanestrækningen i Østjylland

Der har fra lokal side været fremsat ønsker om genåbning af stationer på hovedstrækningen i Østjylland, bl.a. i Laurbjerg og Stilling.

Dilemmaet ved genåbning af stationer er generelt, at det ganske vist kommer de lokale rejsende til gavn, men samtidig giver de øvrige rejsende på strækningen en længere rejsetid.

De hidtidige beregninger har for de pågældende stationer vist, at det samlede tidstab for de gennemrejsende passagerer vil være langt større end den samlede tidsfordel for de nye af- og påstigende passagerer.

Med den nye landstrafikmodel er det imidlertid blevet muligt at gennemføre bedre beregninger af passagerkonsekvenserne. Der er også behov for en mere dybtgående analyse af de kapacitetsmæssige problemstillinger ved at åbne nye stationer på fjernogsstrækninger, som fremadrettet skal håndtere øget trafik og højere strækningshastighed.

Parterne er derfor enige om, at der skal igangsættes en uafhængig analyse af de trafikale og passagermæssige effekter ved at åbne nye stationer på hovedbanestrækningen i Østjylland.

Parterne er enige om at afsætte 0,5 mio. kr. til analysen, som udarbejdes af DTU-Transport. Parterne har ikke hermed truffet beslutning om at fremme en åbning af de pågældende stationer.

Jernbanekrydsning i Silkeborg

Silkeborg kommune har fremsat forslag om etablering af en niveaufri krydsning af jernbanen ved Christian 8. Vej i Silkeborg. Nærliggende bebyggelse gør det imidlertid vanskeligt at etablere en niveaufri krydsning uden store konsekvenser for de omliggende ejendomme.

Der gennemføres en forundersøgelse med en sammenligning af mulighederne for en niveaufri krydsning med mulighederne for en optimering af den nuværende overkørsel (kortere spærretider ved flytning af tændsteder m.v.)

Der afsættes 0,5 mio.kr. til forundersøgelsen, idet der ikke hermed er truffet beslutning om projektet.

Analyse af muligheden for bedre og billigere kollektiv trafik i yderområder

Der findes i dag forskellige koncepter for den offentlige servicetrafik i yderområder: Busser, taxi og fleksture. Hertil kommer forskellige befordringsordninger for borgere med særlige behov, fx skolebørn, ældre og syge mv.

Parterne noterer sig, at ansøgningerne til Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder viser, at mange kommuner ønsker at finde alternative løsninger til at styrke den kollektive trafik, som går på tværs af de forskellige kendte koncepter.

Der kan ligge et potentiale i at forsøge at tænke de forskellige koncepter sammen – i bedste fald vil man hermed både kunne spare ressourcer og yde en bedre service.

Parterne er enige om, at Transportministeriet igangsætter en analyse, der har til formål at afdække, hvorvidt der kan være potentiale for at arbejde mere systematisk med en sådan omlægning. Som led i analysen skal konkurrencefladen til taxierhvervet afdækkes, herunder også i forhold til de eksisterende flekstur-ordninger. Parterne er indstillede på at afsætte 1 mio. kr. til analysen.

Analyse af en fjernbusterminal i København

Fjernbusserne bidrager til at sikre et kollektivt trafiktilbud for lange rejser i Danmark – ikke mindst til områder som ikke er dækket af jernbane – samt for internationale rejser. En stor del af fjernbustrafikken kører til og fra København, og der vurderes at være et forbedringspotentiale for både operatører og passagerer ved etablering af en fjernbusterminal.

I dag holder fjernbusserne forskellige steder i København, bl.a. foran Københavns Hovedbanegård, ved DGI Byen og ved Valby St. Fjernbusoperatørerne har i flere år fremsat ønske om opførelse af en fjernbusterminal i København, så busserne kan holde ét samlet sted, og passagererne kan have bedre ventefaciliteter mv.

Parterne er derfor enige om at igangsætte en analyse af placeringen af en ny fjernbusterminal i København. Parterne noterer sig, at én mulig placering kunne være ved Ny Ellebjerg st., hvor der med anlæg af Sydhavnsmetroen og den ny København-Ringsted bane vil være både gode kollektive trafikforbindelser og nærhed til motorvejsnettet.

Der er tidligere igangsat en analyse af et sammenhængende BRT/letbane-net i Storkøbenhavn, som netop har til formål at undersøge fordelene af sammenhængende kollektivt trafiknet i København. Parterne er enige om, at der i dette regi afholdes op til 1 mio. kr. til en analyse af placeringen af en

fjernbusterminal i København. Analysen gennemføres af Trafikstyrelsen og forventes afleveret i foråret 2016.